

Kirjakaupoissa 11.3.2014

"Paras koskaan kirjoitettu kirja."

— THE SUNDAY TIMES

JEFFREY ARCHER

Kane ja Abel

Myyty yli 33 miljoonaa kappaletta!

Kane ja Abel -kirjasta sanottua:

”Paras koskaan kirjoitettu kirja.”
- The Sunday Times

“Ehkä aikamme paras tarinankertoja.”
-Mail on Sunday

”Alexandre Dumas’n veroinen tarinankertoja.”
-Washington Post

”Archer osaa rakentaa juonen,
jota voi kuvailla ainoastaan nerokkaaksi.”
-Daily Telegraph

Jeffrey Archer
Kane ja Abel

Suomentanut Seppo Raudaskoski

Englanninkielinen alkuteos *Kane and Abel*
Copyrights © Jeffrey Archer, 1979, 2009
First published by MacMillan Publishers Limited

s. 398 Shakespeare-sitaatti näytelmästä
Julius Caesar, suom. Paavo Cajander

ISBN 978-952-5701-39-5

Painopaikka Scandbook, 2014

Sitruuna Kustannus Oy
www.sitruunakustannus.fi

KIRJAILIJALTA

Kane ja Abel merkitsi minulle läpimurtoa kirjailijanurallani ja on edelleen teoksistani suosituin. Siinä syy, miksi ryhdyin kirjoittamaan sitä uudelleen lähes kolmekymmentä vuotta sen julkaisemisen jälkeen. "Uudelleenviimeistely" osoittautui paremmaksi ilmaukseksi sille, mitä seuraavat yhdeksän kuukautta tein, sillä vaikka muokkasin tekstiä huomattavasti, kirjan juoni säilyi muuttumattomana.

Toivon, että vanhat lukijani palaavat tämän 30-vuotisjuhlan kunniaksi julkaistun laitoksen pariin ja uudet lukijani nauttivat ensitapaamisestaan William Lowell Kanen ja Abel Rosnovskin kanssa.

Jeffrey Archer
Lokakuussa 2009

Michaelille ja Janelle

ENSIMMÄINEN OSA

1906–1923

18. huhtikuuta 1906, Stonim, Puola

Nainen lakkasi huutamasta vasta kuollessaan. Sen jälkeen alkoi lapsen huuto.

Jänismetsällä oleva nuori poika ei ollut varma, kuulivatko hänen herkät korvansa ensimmäiseksi naisen viimeisen huudon vai lapsen ensimmäisen. Hän kääntyi pahaa aavistaen ja tähyili, oliko jossakin kärsivä elikko. Mikään hänen tuntemansa eläin ei kuitenkaan huutanut aivan tuolla tavalla. Hän hiipi lähemmäs äänen lähdeä. Ulvominen oli muuttunut uikutukseksi, mutta eläin ei vielääkään kuulostanut tutulta. Hän toivoi, että se olisi kyllin pieni tapettavaksi, koska hän kaipasi vaihtelua jänisaterioihin.

Hän eteni vaivihkaa joelle, jolta outo ääni kuului. Hän kipitti puulta toiselle ja tunsu olonsa turvallisemmaksi aina painaessaan lapaluunsa kaarnaa vasten. Älä ikinä seisoskele aukealla paikalla, isä oli neuvonut. Metsänreunaan päästyään hän näki koko jokilaakson mutta ei vielääkään oivaltanut, että outo uikutus ei ollut lähtöisin eläimestä. Hän lähti hiipimään sitä kohti, vaikka joutuikin etenemään avomaastossa.

Sitten hän näki naisen, joka makasi mekko vyötärön yläpuolelle käärittyinä ja paljaat jalat harallaan. Hän ei ollut nähnyt naisia ennen sellaisessa tilassa. Hän kiiruhti makaajan vierelle ja tuijotti tämän paljasta vatsaa mutta ei uskaltanut koskettaa. Naisen jalkojen välissä makasi pieni, ruusunpunainen ja verinen eläin, joka oli naisessa kiinni jollakin köyden näköisellä. Nuori metsämies pudotti pyydystämänsä jänikset ja polvistui pienen olennon ääreen.

Hän tuijotti sitä hetken tyrmistyksissään ja kääntyi sitten katsomaan naista. Hän katui päätöstään heti. Nainen oli jo kylmästä sininen, ja hänen väsyneet nuoret kasvonsa näyttivät pojan silmissä keski-ikäisiltä. Poika ymmärsi katsovansa vainajaa. Hän tarttui pie-
neen liukkaaseen ruumiiseen, joka makasi ruohikolla naisen jalkojen välissä, ja nosti sen syliinsä. Jos häneltä olisi kysytty, miksi hän teki niin – eikä kukaan milloinkaan kysynyt –, hän olisi sanonut huolestuneensa siitä, että lapsi raapi kurttuksia kasvojaan pienen pienillä kynsillään.

Limainen köysi yhdisti äidin ja lapsen toisiinsa. Poika oli nähnyt muutamaa päivää aiemmin karitsan syntymän ja kaiveli muistiaan. Aivan, niin se paimen oli tehnyt. Mutta uskaltaisiko hän tehdä saman lapselle? Äkkiä kitinä lakkasi, ja hän aisti, että päätöksellä oli kiire. Hän otti tupestaan puukon, jolla hän nylki jäniksiä, pyyhki sen hihaansa ja hetken epäröityään katkaisi köyden läheltä lapsen ruumista. Veri virtasi katkenneista päistä. Mitä se paimen olikaan tehnyt karitsan synnyttyä? Sitonut solmun, jotta verentulo tyrehtyisi. Niin tietysti, niin tietysti. Poika nyhti kouraansa pitkiä heiniä ja sitoi nuoraan hätäisen solmun. Sitten hän otti lapsen takaisin syliinsä. Se alkoi itkeä taas. Poika nousi hitaasti seisomaan ja jätti taakseen kolme kuollutta jänistä ja kuolleen naisen, joka oli ehtinyt synnyttää lapsensa. Ennen kuin hän käänsi äidille lopullisesti selkensä, hän asetti tämän jalat yhteen ja veti mekonhelman polviin. Se tuntui säällisemmältä.

”Voi pyhä Jumala”, hän sanoi ääneen kuten aina, kun hän oli tehnyt oikein hyvin tai oikein pahasti. Hän ei ollut vielä varma, kummin oli nyt.

Nuori metsästäjä lähti juoksemaan mökille, missä hänen äidillään oli varmasti jo päivällinen valmiina, jänikset vain puuttuivat. Äiti varmasti mietti, montako hän oli saanut pyydystettyä tänään. Kahdeksanhenkisen perheen ruokkimiseen tarvittiin ainakin kolme jänistä. Toisinaan poika sai napattua sorsan, hanhen tai jopa fasaanin, joka oli harhaillut metsään paronin mailta, joilla hänen isänsä oli töissä. Tänä iltana hänellä oli tuomisinaan toisenlainen luontokappale.

Mökille päästyään hän ei uskaltanut laskea saaliistaan irti edes

toisella kädellä, joten hän potki ovea paljailla jaloillaan, kunnes äiti avasi. Hän ojensi lapsen tälle ääneti. Äiti ei ottanut otusta heti vaan jäi tuijottamaan surkeaa näkyä käsi suun edessä.

”Voi pyhä Jumala”, hän sanoi sitten ja teki ristinmerkin. Poika etsi hänen kasvoiltaan merkkiä tyytyväisyydestä tai kiukusta, mutta äidin silmistä hohtikin ennennäkemätön lempeys. Silloin hän oli varma, että oli toiminut oikein.

”Poikavauva”, äiti sanoi ja otti lapsen syliinsä. ”Mistä sinä löysit sen?”

”Joelta, *matka*”, poika sanoi.

”Entä äiti?”

”Kuollut.”

Nainen teki taas ristinmerkin.

”Juokse äkkiä kertomaan isällesi, mitä on tapahtunut. Hän hakee linnasta Urszula Wojnakin, ja sinä viet sitten heidät äitiä katsomaan. Pidä huoli, että he tulevat sen jälkeen tänne.”

Poika pyyhki käsiään housuihin tyytyväisenä, kun ei ollut pudottanut tuota liukasta oliota, ja juoksi sitten etsimään isäänsä.

Äiti sulki oven olkapäällään ja käski vanhimman lapsensa, Florentynan, panna kattilan tulelle. Hän istuutui puiselle jakkaralle, napitti miehustansa auki ja työnsi ryppyisen nänninsä pieneen auki törrottävään suuhun. Sophia, hänen puolivuotias nuorin tyttärensä, joutuisi jäämään tänä iltana ilman illallistaan. Niin kuin koko perhe.

”Ja minkä tähden?” nainen kysyi ääneen samalla kun kietoi lasta hartiahuiviinsa. ”Pikku raasu kuolee aamuun mennessä.”

Hän ei toistanut ajatustaan Urszula Wojnakille, kun tämä saapui pari tuntia myöhemmin. Iäkäs kättilö pesi pienen vartalon ja ryhtyi hoitamaan kieroä napanuorantynkää. Naisen aviomies seisoi hiljaa takkatulen ääressä ja tarkkaili tilannetta.

”Vieras talossa, Jumala talossa”, nainen siteerasi vanhaa puolalaista sananpartta.

Hänen miehensä sylkäisi. ”Kolera vieköön mokoman. On meillä tarpeeksi omiakin lapsia.”

Nainen ei ollut kuulevinaan vaan silitteli vauvan pääläen mustia haivenia.

”Mikä annetaan nimeksi?” hän kysyi.

Hänen miehensä kohautti olkapäitään. ”Mitä väliä sillä on? Menkään nimettömänä hautaan.”

18. huhtikuuta 1906, Boston, Massachusetts

Lääkäri kohotti vastasyntynyttä nilkoista ja läpsäytti sitä takapuoleen. Vauva alkoi itkeä.

Bostonissa on sairaala, jossa hoidetaan lähinnä rikkaiden tauteja ja suvaitaan silloin tällöin auttaa maailmaan myös uusia rikkaita. Äidit kiljuvat harvoin eivätkä todellakaan synnytä arkivaatteissaan.

Nuori mies asteli edestakaisin synnytyssalin ulkopuolella. Salissa oli läsnä kaksi synnytyslääkäreitä ja perheen oma lääkäri. Tämä isä ei halunnut vaarantaa esikoisensa kohdalla mitään. Hän maksoi synnytyslääkäreille huomattavan summan siitä, että he todistivat tapahtumia vierestä. Toisella heistä oli frakki valkoisen lääkärintakkinsa alla – hän oli myöhässä illalliskutsuilta, mutta tästä synnytyksestä hänellä ei ollut varaa poistua kesken. Kolmikko oli aiemmin vetänyt pitkää tikkua siitä, kuka auttaisi lapsen maailmaan, ja perhelääkäri, tohtori MacKenzie, oli saanut pisimmän korren. Etevä ja luotettava mies, nuori isä tuumi käytävää mittaillessaan.

Ei hänellä toki olisi ollut syytä huoleen muutenkaan. Roberts oli kyydinnyt hänen vaimonsa sairaalaan vaunuilla aiemmin aamulla, päivänä, joka oli lääkärin laskujen mukaan yhdeksannen raskauskuukauden kahdeskymmeneskahdeksas päivä. Annen synnytys oli alkanut pian aamiaisen jälkeen, ja isälle oli vakuuteltu, ettei lapsi tulisi maailmaan ennen hänen pankkinsa sulkemisaikaa. Isä oli järjestyksen mies eikä ymmärtänyt, miksi lapsentulon olisi pitänyt häiritä hänen sääntillistä elämäänsä. Nyt hän kuitenkin jatkoi astelemistaan. Hoitajat ja lääkärit kiiruhtivat hänen ohitseensa, madalsivat ääntään kun

lähestyivät häntä ja korottivat sitä vasta, kun eivät olleet enää kuulo-
matkan päässä. Hän ei pannut asiaa merkille, koska häntä kohdeltiin
aina tällä tavoin. Suurin osa sairaalan väestä ei ollut nähnyt häntä
ennen ilmielävänä, mutta kaikki tiesivät, kuka hän oli. Kun hänen
poikansa syntyi – hänen mielessään ei ollut käväissytäkään, että lapsi
voisi olla tyttö – hän rakennuttaisi sairaalaan uuden lastenosaston,
jota se kipeästi kaipasi. Hänen isoisänsä oli aikoinaan rakennuttanut
tälle seudulle kirjaston, ja hänen isänsä oli pystyttänyt koulun.

Hän yritti lukea iltalehteä ja katseli sanoja ymmärtämättä niiden
merkitystä. Hän oli levoton, huolestunut suorastaan. Hän ei halun-
nut paljastaa alemmilleen (siis juuri kenellekään), miten kovasti hän
toivoi esikoisestaan poikaa, poikaa joka tulisi aikanaan hänen tilal-
leen pankin pääjohtajaksi ja hallituksen puheenjohtajaksi. Hän ava-
si Evening Transcriptin urheilusivut. Boston Red Sox oli voittanut
New York Highlandersin – moni oli nyt juhlamielellä. Sitten hän
näki etusivun otsikon: Yhdysvaltain historian pahin maanjäristys.
Tuhota San Franciscossa, ainakin neljäsataa kuollutta – moni suri nyt.
Se harmitti häntä suuresti. Se veisi huomion hänen poikansa synty-
mästä. Ihmiset muistaisivat tältä päivältä jonkin muun asian.

Hän käänsi taloussivuille ja tutki osakekurssit: indeksi oli laskenut
muutaman pisteen. Se pahuksen maanjäristys oli vienyt sata tuhat-
ta dollaria hänen pankkinsa omistusten arvosta, mutta koska hänen
henkilökohtainen omaisuutensa oli reilusti yli kuusitoista miljoonaa,
jokin kalifornialainen maanjäristys ei edes näkynyt hänen omalla
richterinasteikollaan. Sitä paitsi hän pystyi jo elämään korkojensa
koroilla, joten kuudentoista miljoonan pääoma pysyisi koskematto-
mana odottamassa hänen syntymätöntä poikaansa. Hän käveli yhä
edestakaisin ja oli lukevinaan Transcriptia.

Frakkiasuinen synnytyslääkäri työntyi synnytyssalin heiluriovista
kertomaan uutiset. Hän oli katsonut, että hänenkin oli tehtävä jo-
takin suuren palkkionsa eteen, ja sitä paitsi hänellä oli sopivin asu
ilmoituksen tekemiseen. Miehet tuijottivat toisiaan hetken. Lääkä-
rikin oli hieman hermostunut mutta ei aikonut paljastaa sitä isälle.

”Onneksi olkoon, teillä on poika. Komea pieni poika.”

Millaisia typeryyksiä ihmiset lausuvatkaan lapsen syntyessä, oli

isän ensimmäinen ajatus. Eihän se voi olla muuta kuin pieni. Sitten uutinen meni perille – poika. Hän mietti hetken, pitäisikö kiittää Jumalaa, johon hän ei uskonut. Synnytyslääkäri uskaltautui esittämään kysymyksen, jotta hiljaisuus rikkoutuisi.

”Oletteko jo päättänyt, mikä pojalle nimeksi?”

Isä vastasi epäröimättä: ”William Lowell Kane.”

Kun lapsen tulon lietsoma innostus oli jo aikaa sitten laantunut ja muu perhe oli vetäytynyt yöpuulle, äiti pysytteli valveilla ja piteli lasta sylissään. Helena Koškiewicz uskoi elämään ja oli siitä todisteeksi synnyttänyt yhdeksän lasta. Kolme oli kuollut varhain, mutta yhdestäkään hän ei ollut luopunut suosiolla.

Nyt, kolmenkymmenenviiden ikäisenä, hän tiesi ettei ennen niin himokas Jasio antaisi hänelle enää poikia tai tyttöjä. Jumala oli antanut hänelle tämän lapsen, joten pakkohan sen oli jäädä eloon. Helenan usko oli vaatimatonta lapsenuskoa, ja hyvä niin, sillä kohtalo oli suonut hänelle vaatimattoman elämän. Kehno ruoka ja kova työ olivat vanhentaneet hänet jo ennen neljääkymmentä ikävuotta. Hän oli harmaa ja laiha, eikä hän ollut eläessään pitänyt uusia vaatteita. Hän ei ollut koskaan osannut valittaa osaansa, mutta uurteisine kasvoineen hän näytti enemmän isoäidiltä kuin äidiltä.

Hän puristi rintojaan niin lujasti, että nännien ympärille jäi tummanpunaiset läikät, mutta niistä herui vain pieniä maitopisaroita. Kolmenkymmenenviiden vuoden iässä, puolimatikassa elämäntietä, on kukin meistä saanut jo jotakin hyödyllistä ja eteenpäin siirrettävää oppia, ja Helena Koškiewiczin opit olivat hänelle nyt tarpeen.

”*Matkan* pikkuisin”, hän kuiskasi hellästi lapselle ja vei maitoisen nännin sen suipistelevälle suulle. Silmäluomet aukesivat, kun poika yritti imeä. Äiti sinnitteli pitkään ennen kuin vaipui sikeään uneen.

Jasio Koškiewicz oli vankkarakenteinen ja hidasjärkinen mies, jonka nöyrään renginelämään ei mahtunut muuta itsekorostusta kuin

muhkeat viikset. Kun hän nousi aamuviideltä pystyyn, hän löysi vaimonsa ja vauvan nukkumasta keinutuolissa. Hän ei ollut huomannut yöllä, että vaimo oli jäänyt tulematta sänkyyn. Hän tuijotti pää kumarrassa äpäralasta, joka oli Luojan kiitos sentään lakannut rääkymästä. Oliko se kuollut? Sama se hänelle. Antaa vaimon huolehtia elämän ja kuoleman asioista, hänelle itselleen oli tärkeintä ehtiä paronin linnaan aamunsarastukseen mennessä. Hän joi muutaman pitkän kulauksen vuohenmaitoa ja pyyhki viiksensä hihaan. Sitten hän sieppasi limpun toiseen käteensä ja loukkunsa toiseen ja poistui mökistä aivan hiljaa, jottei herättäisi lasta ja joutuisi taas kuuntelemaan sen ulinaa. Metsää kohti astellessaan hän ei ajatellut enää lainkaan tuota pientä kutsumatonta vierasta, sillä hän oletti nähneensä sen viimeisen kerran.

Florentyna tuli keittiöön seuraavana, juuri ennen kuin vanha kello, joka oli näyttänyt jo vuosikaudet omaa aikaansa, löi kuudesti. Siitä oli enää osittaista apua niille, jotka halusivat tietää, oliko aika nousta vai mennä nukkumaan. Florentynan päivittäisiin askareisiin kuului aamiaisen laittaminen, mikä ei tarkoittanut sen kummempaa kuin että hän jakoi leilillisen vuohenmaitoa ja limpun kahdeksanhenkisen perheen kesken. Jakajan oli kuitenkin oltava viisas kuin Salomon, jottei kukaan valittaisi toisen annoksesta.

Ne, jotka kohtasivat Florentynan ensimmäisen kerran, näkivät kauniin, hauraan ja nuhruisen tytön. Hän oli saanut pärjätä jo kaksi vuotta yhdellä ja samalla mekolla, mutta jos näki tytön hänen elinolosuhteidensa takaa, ymmärsi kyllä, miksi Jasio oli rakastunut hänen äitiinsä. Syntyperä ja kotiolot eivät himmentäneet Florentynan pitkien kauniiden hiusten ja pähkinänruskeiden silmien säihkettä.

Hän hiipi varpaisillaan keinutuolin ääreen ja katseli äitiään ja pientä poikaa, johon hän oli ihastunut ensi näkemältä. Hänellä ei ollut ollut kahdeksana elinvuotenaan ensimmäistäkään nukkea. Totta puhuen hän oli nähnytkin nukan vain kerran, silloin kun perhe oli kutsuttu Pyhän Nikolauksen juhlaan paronin linnaan. Silloinkaan hän ei ollut varsinaisesti koskettanut tuota kaunista esinettä, mutta nyt hänet valtasi selittämätön halu pidellä tätä vauvaa. Hän kumartui hivuttamaan lapsen pois äidin sylistä, katsoi sen sinisiä silmiä – että

ne olivatkin siniset – ja alkoi hyräillä. Siirtyminen äidin lämpimältä rinnalta pienen tytön kylmiin käsiin sai lapsen itkemään. Tällöin äitikin heräsi ja häpesi ensi töikseen nukahtamistaan.

”Voi pyhä Jumala, Florcia, se elää yhä”, hän sanoi. ”Laita sinä pojille aamupalaa, niin minä yritän taas syöttää sitä.”

Florentyna antoi vauvan vastahakoisesti takaisin äidilleen ja katseli lumoutuneena, kun tämä puristeli taas kivistäviä rintojaan.

”Menes nyt töihin siitä, Florcia”, hänen äitinsä moitti. ”Pitää muunkin perheen syödä.”

Florentyna totteli haluttomasti, ja hänen neljä veljeään tulivat yksitellen esiin ylisiltä, missä koko perhe nukkui. He tervehtivät äitiään suutelemalla tämän kättä ja katselivat tulokasta silmät pyöreinä. He eivät tienneet muuta kuin sen, ettei tämä ollut tullut *matkan* mahasta. Florentyna oli niin innoissaan, ettei ruokakaan maistunut, ja pojat jakoivat hänen osuutensa siekailematta keskenään. Äitinsä osuuden he kuitenkin jättivät pöydälle. Kukaan ei ollut pannut merkillle, ettei hän ollut syönyt mitään lapsen saapumisen jälkeen.

Helena Koškiewicz oli tyytyväinen, kun hänen lapsensa olivat opineet pitämään huolta itsestään jo niin nuorina. He osasivat ruokkia eläimet, lypsää vuohet ja hoitaa kasvimaata omin päin ja patistelematta.

Kun Jasio palasi illalla kotiin, Helena ei ollut laittanut hänelle ruokaa valmiiksi. Florentyna oli hakenut ne kolme jänistä, jotka hänen metsästäjäveljensä Franck oli saanut saaliiksi edellispäivänä, ja alkanut nylkeä niitä. Florentyna oli ylpeä siitä, että sai tehdä iltaruoaan, mihin hänellä oli yleensä tilaisuus vain äidin sairastaessa, eikä Helena suonut itselleen sellaista ylellisyyttä usein. Isä oli tuonut kotiin kuusi sientä ja kolme perunaa, joten perhe sai nauttia varsinaisen juhlaaterian.

Ruoaan jälkeen Jasio Koškiewicz istui tuolissaan tulen ääressä ja tarkasteli vauvaa kunnolla ensimmäisen kerran. Hän kannatteli sitä kainaloista, levitti sormensa retkottavan pään tueksi ja tutki sitä metsästäjän silmällä. Kasvot olivat ruttuiset ja suu hampaaton, eikä ulkonäössä ollut muuta kehumista kuin kauniin siniset, mitään näkemättömät silmät. Kun mies katsoi laihaa vartaloa, jokin kiinnitti hänen huomionsa. Hän irvisti ja hieroi haurasta rintaa peukaloillaan.

"Oletko, vaimo, huomannut?" hän sanoi vauvan rintakehää tökkiessään. "Äpärällä ei ole kuin yksi nänni."

Hänen vaimonsa katsoi hieromista närkästyneenä, niin kuin muka peukalolla hinkkaaminen saisi puuttuvan nännin ilmestymään. Hänen miehensä oli kuitenkin oikeassa: pikkuruinen vasen nänni oli siellä missä pitikin, mutta sen vastakappaleen paikalla iho oli täysin sileä.

Naisen taikausko virisi heti. "Jumala on antanut hänet meille", hän huudahti. "Katso Hänen merkkiään pojassa."

Mies sysäsi vauvan kiukkuisena vaimolleen. "Älä ole typerä. Äiti-vainaja sai tämän lapsen mieheltä, jolla on pahaa verta suonissaan." Hän sylkäisi sanojensa vakuudeksi takkaan. "Sitä paitsi en löisi perunaakaan vetoa, että mokoma äpärä selviää enää toisesta yöstä."

Jasio Koskiewicz ei välittänyt lapsen henkiin jäämisestä edes sen perunan vertaa. Hän ei ollut tunteeton mies, mutta poika ei ollut hänen ja uusi suu tekisi perheen ruokkimisesta entistä vaikeampaa. Toisaalta hänen ei sopinut arvailla Kaikkivaltiaan aikeita, joten hän nukahti sikeään uneen miettimättä lasta enää enempää.

Päivien myötä Jasio Koskiewiczkin alkoi arvella, että lapsi jäisi eloon ja perunaveto olisi kannattanut. Hänen vanhin poikansa, metsästäjä-Franck, rakensi lapselle kätkyen puista, jotka hän oli kerännyt paronin metsästä. Florentyna leikkeli palasia vanhoista mekoistaan ja ompeli niistä kirjavia vauvanvaatteita. He olisivat kutsuneet poikaa Harlekiiniksi, jos olisivat tienneet sellaisen sanan. Itse asiassa nimenvalinta aiheutti perheessä enemmän kiistoja kuin mikään asia moneen kuukauteen. Vain isällä ei ollut asiasta mielipidettä. Lopulta nimeksi saatiin Władek.

Seuraavana sunnuntaina, paronin suuren linnan kappelissa, vauva ristittiin Władek Koskiewicziksi. Äiti kiitti Jumalaa lapsen hengen säästämistä ja isä alistui siihen, että perheessä oli uusi suu ruokittavana.

Illalla syötiin ristiäisten kunniaksi pieni juhla-ateria, jota täydensi paronin taloudesta lahjoitettu hanhi. Kaikki söivät hyvällä halulla, ja siitä päivästä lukien Florentyna osasi jakaa ruoan yhdeksään osaan.